

Porphyria cutanea tarda

Ved nedsatt aktivitet av enzymer i leveren kan man få en lysfølsomhet i huden. Lysfølsomheten viser seg ofte i form av sår og eksem på håndryggene. Det kan være porphyria cutanea tarda.

Av Dr. Helge Bengtsson

Porphyria cutanea tarda kan også gi pigmentforandringer og øket behåring. Leverforandringer med nedsatt enzymaktivitet kommer spesielt hos de som har brukt mye medisiner som påvirker leveren. Det kan også være stort forbruk av alkohol som provoserer fram tilstanden. En del har sykdommen på grunn av arv.

Det som frambringer sårene og eksemet på håndryggen er "følsomheten" i huden for langbølget lys. Hvis man vil beskytte seg mot sollyset må man ha solbeskyttelseskremer med pigmentkorn (titanoxid, zinkoxid eller jernoxid). Disse legger seg utenpå huden og sperrer for det langbølgede lyset. Man må ofte smøre seg med kremen flere ganger daglig på grunn av at kremen mister effekt ved svetting og vasking/bading. Selvbruningskremer gir en bruning som minsker påvirkningen av langbølget lys. Dette kan være til god hjelp.

Når først tilstanden har inntrett er det viktig å unngå medisiner som forverrer tilstanden (kvinnelige kjønnshormoner m.m.) og alkohol (mer enn små mengder).

Ved stor sykdomsaktivitet kan klorokintabletter minske lysfølsomheten. Medisinen gis 1 eller 2 ganger per uke. Sykdommen kan også påvirkes gunstig med blodtapping 4 - 6 ganger i året.

En del pasienter med porphyria cutanea tarda har høyt jerninnhold i blodet. Det kan forverre sykdommen og derfor må man ikke ta jerntabletter uten at det er gjort helt spesielle overveielser av en lege.

En del pasienter har sukkersyke så man må undersøkes for det.

Det finnes ingen behandling som kurerer sykdommen.